
KOMUNITNÝ PLÁN
SOCIÁLNYCH SLUŽIEB
OBCE UHORSKÁ VES
pre obdobie rokov 2018-2022

Spracovateľ: MAS Horný Liptov

Júl 2018

Návrh dokumentu bol zverejnený na úradnej tabuli obce na verejné pripomienkovanie v čase od 27.8.2018 do 10.9.2018

Dátum schválenia dokumentu obecným zastupiteľstvom:

Číslo uznesenia:

Obsah

1. Úvod ku Komunitnému plánu sociálnych služieb obce Uhorská Ves	4
1.1 Teoretické a legislatívne východiská	4
1.2 Proces spracovania dokumentu KPSS v obci Uhorská Ves	6
2. Východisková situácia pre poskytovanie sociálnych služieb v obci Uhorská Ves.....	7
2.1 Socio–demografická analýza a prognóza obce Uhorská Ves	Chyba! Záložka nie je definovaná.
2.2 Súčasný stav poskytovaných sociálnych služieb v obci Uhorská Ves.....	7
2.3 Prehľad výdavkov a príjmov vynakladaných na zabezpečenie sociálnych služieb v obci.....	19
2.4 Sieť poskytovateľov sociálnych služieb v území Horného Liptova (územie MAS Horný Liptov)	20
2.5 Analýza potrieb obyvateľov obce Uhorská Ves.....	22
3. SWOT analýza	27
4. Prehľad cieľov a priorít obce pre obdobie 2018-2022 v sociálnej oblasti.....	29
5. Akčný plán realizácie KPSS pre obdobie 2018-2022	30
6. Monitoring a hodnotenie	32
7. Prehľad platnej legislatívy a informačných zdrojov	33
8. Zoznam použitých skratiek	34
9. Prílohy	36

1. ÚVOD KU KOMUNITNÉMU PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE PODTUREŇ

1.1 Teoretické a legislatívne východiská

Komunitné plánovanie sociálnych služieb patrí v zmysle § 83 Zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov do pôsobnosti obce, ktorá ho vypracúva v súlade s národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb. Zohľadňuje pritom miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných v jej územnom obvode.

Zákonom NR SR č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky (VÚC) došlo k preneseniu pôsobnosti na úseku sociálnej pomoci hlavne v oblasti poskytovania opatrovateľskej služby a starostlivosti o seniorov. Obec sa v oblasti sociálnych služieb riadi nasledovnými zákonmi: Zákon č.369/90 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení, Zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov, Zákon č. 599/2003 Z.z. o hmotnej núdzi, Zákon č. 601/2003 Z.z. o životnom minime, Zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine a Zákon č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele.

Komunitné plánovanie v obci Uhorská Ves nadväzuje na strategické dokumenty miestneho, regionálneho aj národného významu:

- Národné priority rozvoja sociálnych služieb do roku 2015-2020.
- Koncepcia sociálnych služieb, sociálnej prevencie a sociálneho poradenstva v Žilinskom samosprávnom kraji (ŽSK), 2004
- Aktualizácia koncepcie sociálnych služieb, sociálnej prevencie a sociálneho poradenstva ŽSK. Žilina: 2008. V súlade s pripravovanou novelou zákona o sociálnych službách s predpokladanou účinnosťou od 1. 1. 2018, ktorá nastavuje a rieši systémovosť financovania sociálnych služieb je na úrovni kraja pripravovaná nová Koncepciu sociálnych služieb v súlade s aktuálnymi Národnými prioritami sociálnych služieb (2015 – 2020).
- PHSR Žilinského samosprávneho kraja
- Spoločný program hospodárskeho a sociálneho rozvoja do roku 2022 (ďalej SPRO), ktorého súčasťou je aj obec Uhorská Ves. Sociálne služby sú v SPRO zadefinované v Špecifickom ciele 1 Zlepšiť základnú vybavenosť a služby v regióne, Opatrenie 1.3 Zvýšiť bezpečnosť a skvalitniť sociálnu a občiansku vybavenosť.

- Všeobecne záväzné nariadenia č. 02 /2013 o výške úhrady, spôsobe určenia a platenia úhrady za sociálne služby poskytované Obcou Uhorská Ves. Sociálna služba, ktorú poskytuje Obec Uhorská Ves, je opatrovateľská služba.

Komunitné plánovanie je otvoreným procesom zisťovania potrieb prijímateľov sociálnych služieb a hľadanie zdrojov a najlepších riešení na ich napĺňanie v spolupráci s poskytovateľmi sociálnych služieb. Je to dynamický proces, ktorý pružne reaguje na zmenu okolností, zmenu legislatívy, sociálneho prostredia a správania sa prijímateľov sociálnych služieb, výsledkom ktorého je komunitný plán so zadanými prioritami a finančnými možnosťami na obdobie rokov 2018-2022.

Hlavným cieľom komunitného plánovania je zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb tým, ktorí ich potrebujú.

Podľa § 80 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v platnom znení má obec *v prípade potreby* poskytovať alebo zabezpečovať nasledovné služby:

- základné sociálne poradenstvo
- sociálnu službu fyzickej osobe, ktorá nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb v zariadení,
- pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa,
- sociálnu službu v nízkoprahovom dennom centre pre deti a rodinu,
- sociálnu službu v zariadení,
- opatrovateľskú službu,
- prepravnú službu,
- odľahčovaciu službu
- terénnu sociálnu službu krízovej intervencie.

Obec môže poskytovať alebo zabezpečovať podpornú sociálnu službu v zariadení (denné centrum, jedáleň, pracovňa), stredisko osobnej hygieny, sprostredkovanie tlmočnickej služby, sprostredkovanie osobnej asistencie, sprievodcovskú službu, požičiavanie pomôcok, monitorovanie a signalizáciu potreby pomoci, krízovú pomoc poskytovanú prostredníctvom telekomunikačných technológií, pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov ako samostatnú odbornú činnosť, terénnu sociálnu službu prostredníctvom terénnych programov.

Okrem toho obec vyhľadáva fyzické osoby, ktorým je potrebné poskytnúť sociálnu službu. Od 1. 1. 2014 boli rozšírené možnosti poskytovania sociálnej služby krízovej intervencie, a to o § 24a - § 24 d uvedeného zákona:

- Terénna sociálna služba krízovej intervencie,
- Nízkoprahové denné centrum
- Integračné centrum
- Komunitné centrum

V prípade, že niektorú zo sociálnych služieb neposkytuje, môže uzatvárať zmluvu o

- poskytovaní sociálnej služby,
- poskytovaní finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby.

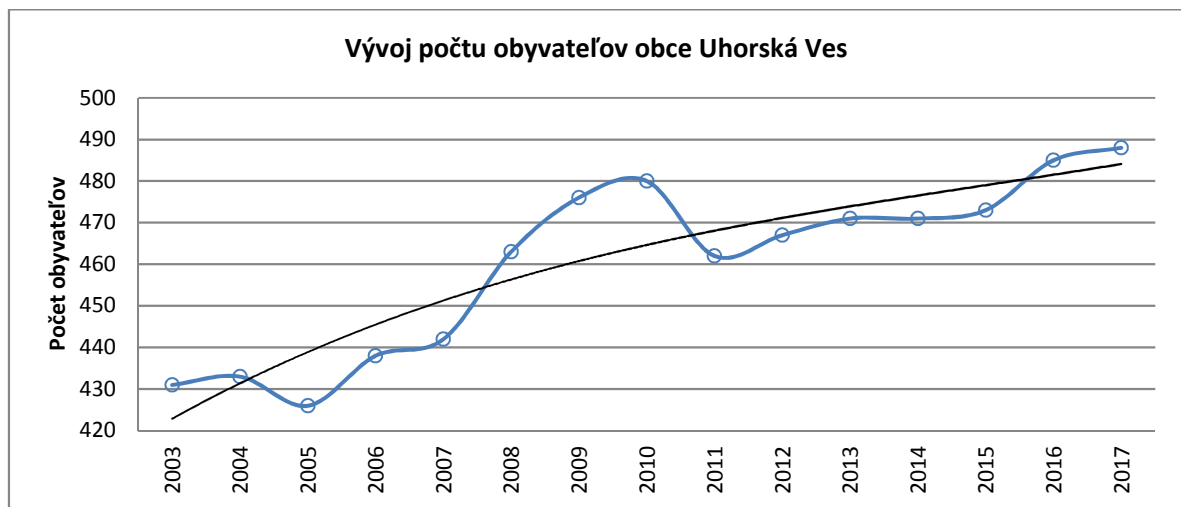
1.2 Proces spracovania dokumentu KPSS v obci Uhorská Ves

Komunitný plán nerieši samostatne jednotlivé cieľové skupiny (seniori, mladí ľudia, ...) zameriava na sociálnu situáciu občanov v obci prierezovo. Na základe osobných rozhovorov a analýzy demografických údajov, zostavenej SWOT analýzy boli v procese spracovania dokumentu stanovené ciele, opatrenia a zostavený akčný plán na obdobie rokov 2018-2022. Verejnosť sa do procesu prípravy komunitného plánu zapojila vyplnením dotazníka a pracovná verzia dokumentu bola prerokovaná na obecnom zastupiteľstve.

2. VÝCHODISKOVÁ SITUÁCIA PRE POSKYTOVANIE SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V OBCI UHORSKÁ VES

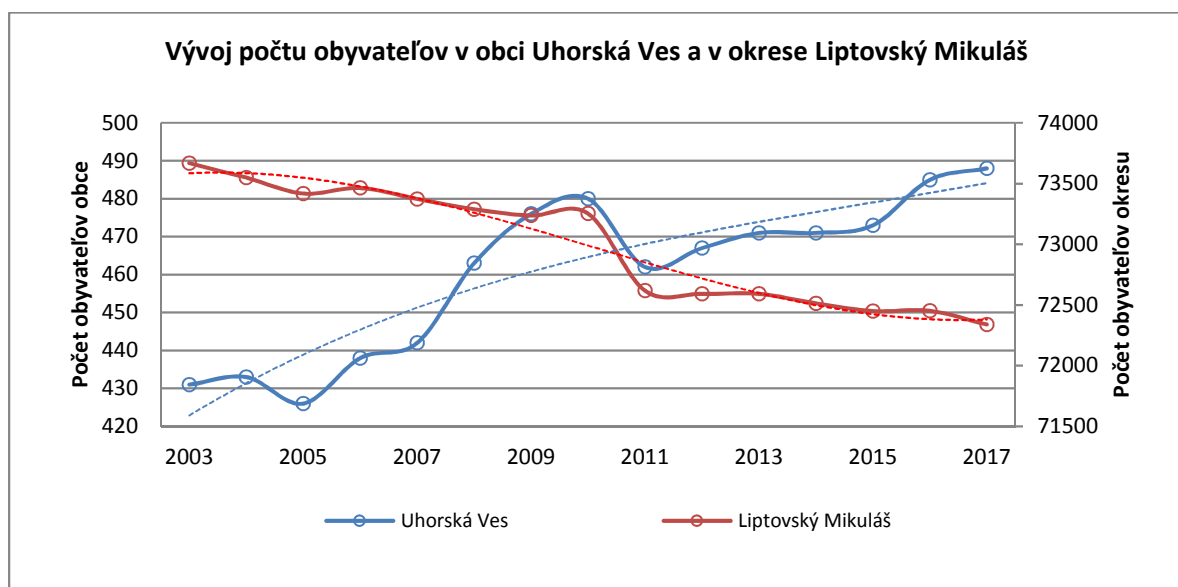
2.1 Socio–demografická analýza a prognóza obce Uhorská Ves

Vývoj počtu obyvateľov v obci Uhorská Ves má za posledných 15 rokov progresívny trend. Počet obyvateľov sa od roku 2003 zvýšil zo 431 na súčasných 488 obyvateľov (štatistický údaj k 31. 12. 2017, obr. 1).

Obr. 1: Vývoj počtu obyvateľov obce v rokoch 2003-2017

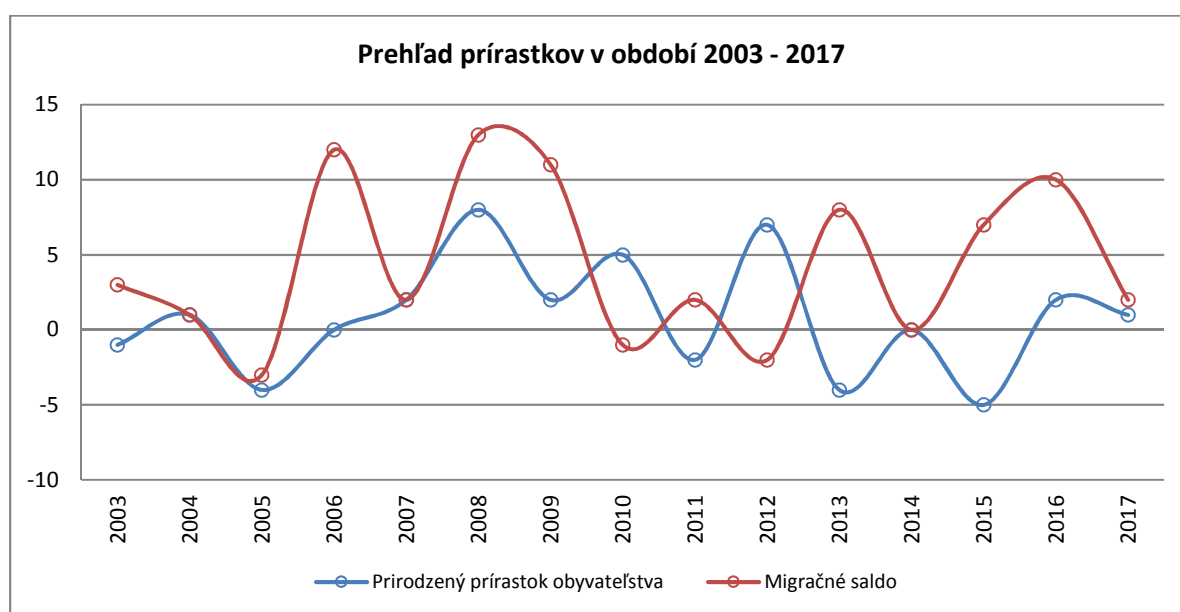
V porovnaní s vývojom počtu obyvateľov v okrese Liptovský Mikuláš, ktorý má výrazne regresívny trend, je demografický vývoj obce priaznivý (obr. 2).

Obr. 2: Porovnanie vývoja počtu obyvateľov v obci Uhorská Ves a v okrese Liptovský Mikuláš

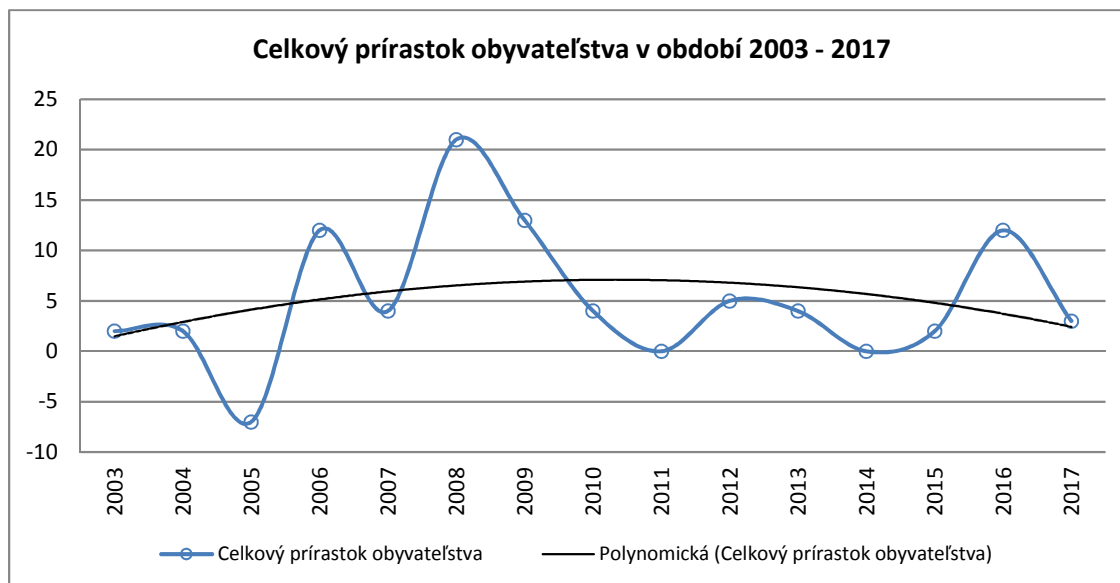
Za obdobie rokov 2003 – 2017 má prirodzený prírastok obyvateľstva skôr kladnú hodnotu, kedy je viac narodených detí ako počet zomretých osôb. Najvyššie hodnoty mal prirodzený prírastok v rokoch 2008 a 2012, kedy sa na rodilo 4-krát viac detí ako bol počet zomretých osôb. Za rok 2017 sa prirodzený prírastok hodnotou 1 približuje k hodnote migračného salda 2 (obr. 3).

Hodnota migračného salda (rozdiel počtu prihlásených osôb na trvalý pobyt a počtu odhlásených osôb z trvalého pobytu) výrazne osciluje a má tiež skôr kladnú hodnotu. Najvyššie hodnoty môžeme sledovať v rokoch 2008 a 2009, kedy sa do obce prihlásilo na trvalý pobyt najviac obyvateľov, spolu 31 osôb. V tom čase sa odhlásilo z trvalého pobytu 7 osôb. Vyššia miera migrácie nastala aj v roku 2016 (obr. 3)

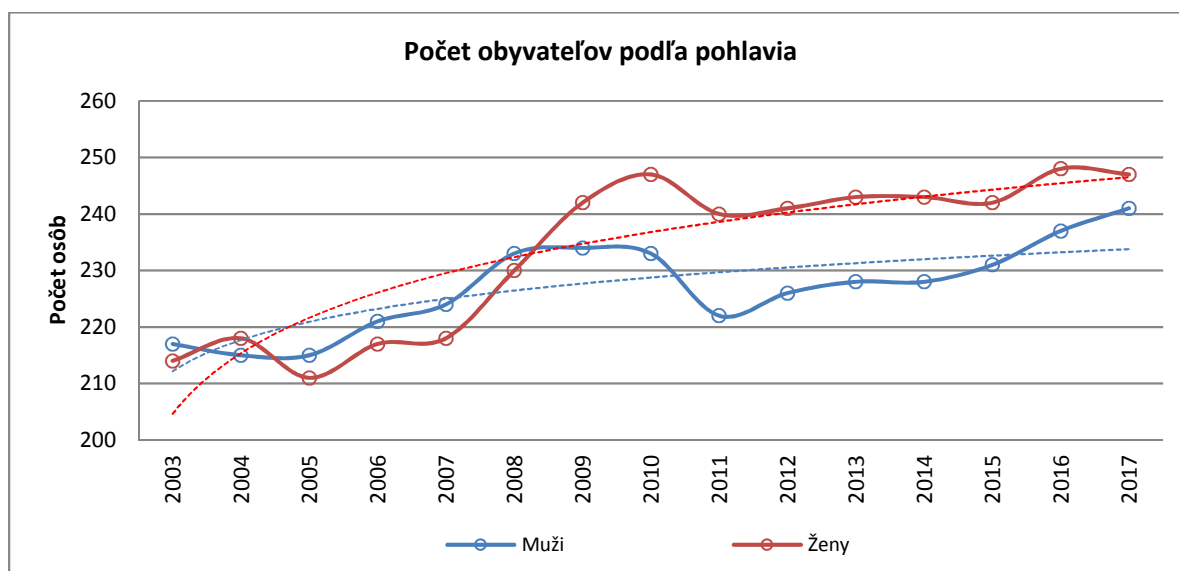
Obr. 3: Prehľad prirodzeného prírastku a migračného salda obce v rokoch 2003 – 2017

Celkovo je hodnota migračného salda vyššia ako hodnota prirodzeného prírastku, z čoho môžeme konštatovať, že na nárast obyvateľstva v obci má významný vplyv počet obyvateľov, ktorí sa do obce prisťahovali (obr. 4).

Obr. 4: Celkový prírastok obyvateľstva v období 2003 - 2017

V obci Uhorská Ves k 31. 12. 2017 žilo 241 mužov a 247 žien. V období uplynulých 9 rokov bola viac zastúpená populácia žien ako mužov (obr. 5). Najmenej žien v počte 211 žilo v obci v roku 2005, najviac žien v počte 248 žilo v obci v roku 2016. Najmenej mužov v počte 215 žilo v obci v rokoch 2005, 2006, najviac mužov v počte 241 v roku 2017. Celkovo je v obci za obdobie 15 rokov zaznamenaný nárast populácie žien aj mužov.

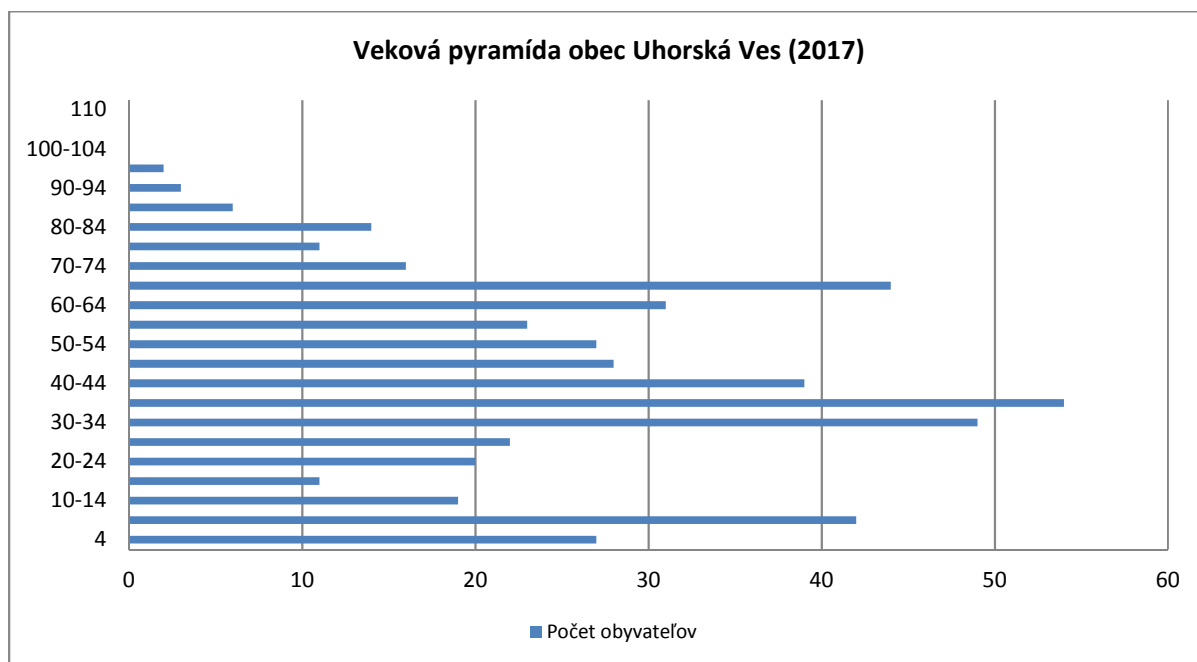

Obr. 5: Počet obyvateľov obce podľa pohlavia

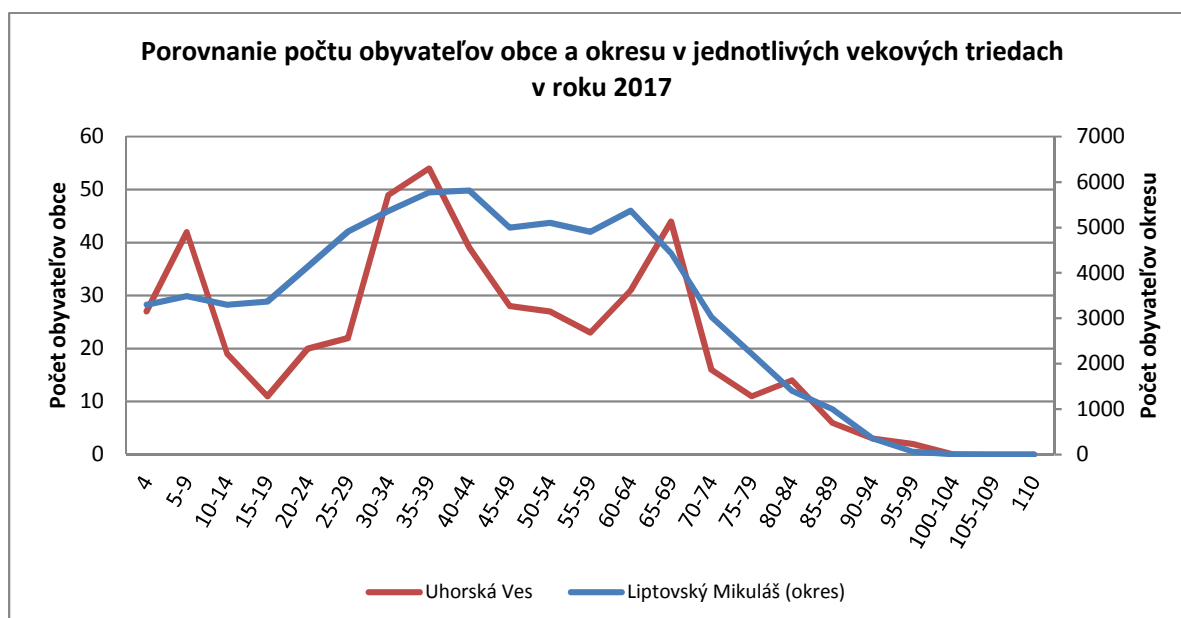
Podľa znázorneného vekového zloženia obyvateľstva v obci Uhorská Ves k 31. 12. 2017 na obr. 6 môžeme konštatovať, že v obci je menší počet detí a mladých ľudí do 15 rokov ako počet starších ľudí vo veku nad 65 rokov. Najsilnejšia skupina je v produktívnom veku od 30 do 40 rokov. Väčší počet obyvateľov je tiež v poproduktívnom veku od 65 do 69 rokov

a predproduktívnom veku od 5 do 9 rokov. Veková pyramída nie je vyvážená, v obci sú výrazne silnejšie a slabšie ročníky.

V porovnaní so situáciou v okrese Liptovský Mikuláš, kde prevláda nižší podiel detí a mladých ľudí a pre ktorý je charakteristický regresívny trend populácie, je situácia v obci podobná (obr. 7).

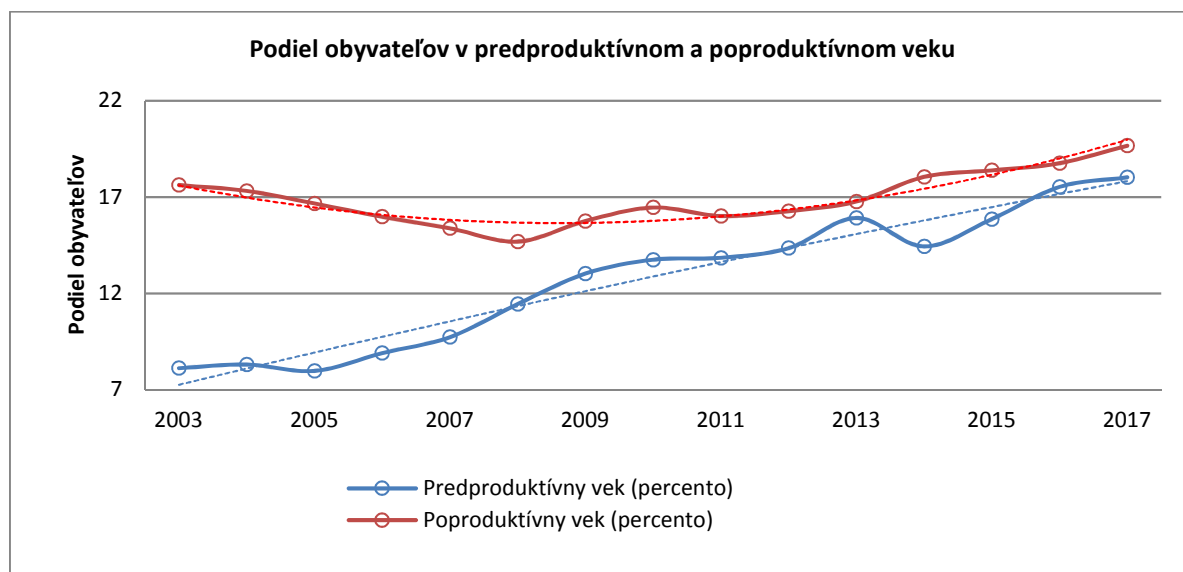
Obr. 6: Počet obyvateľov obce podľa vekových skupín

Obr. 7: Porovnanie počtu obyvateľov podľa vekových skupín v obci Uhorská Ves a v okrese Liptovský Mikuláš

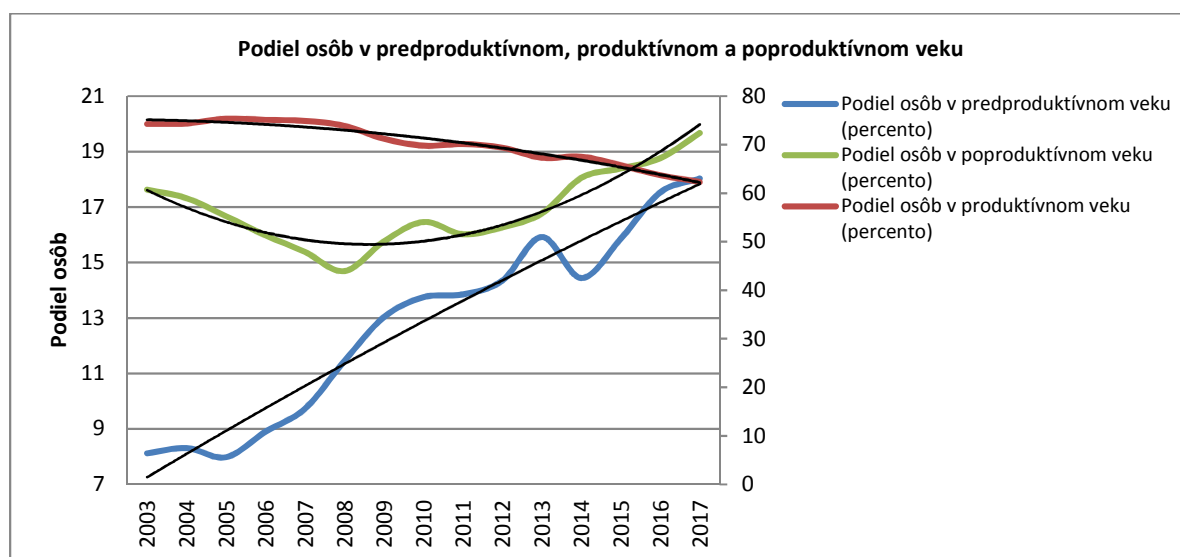
Počet detí a mladých ľudí vo veku od 0 do 14 rokov tvorí skupinu obyvateľstva v predproduktívnom veku, ktorá nie je ekonomicky aktívna. V roku 2017 bolo v obci Uhorská Ves 88 obyvateľov vo veku do 14 rokov, čo predstavuje 18,03% všetkých obyvateľov obce (obr. 8).

Obyvatelia v poproduktívnom veku, tj. vo veku 65 rokov a viac, sú zástupcovia skupiny obyvateľstva, ktorá väčšinou nie je ekonomicky aktívna. Táto skupina obyvateľstva bola v obci Uhorská Ves v roku 2017 zastúpená 96 ľuďmi, čo predstavuje 19,67% všetkých obyvateľov obce (obr. 8).

Obr. 8: Podiel obyvateľov v predproduktívnom a produktívnom veku

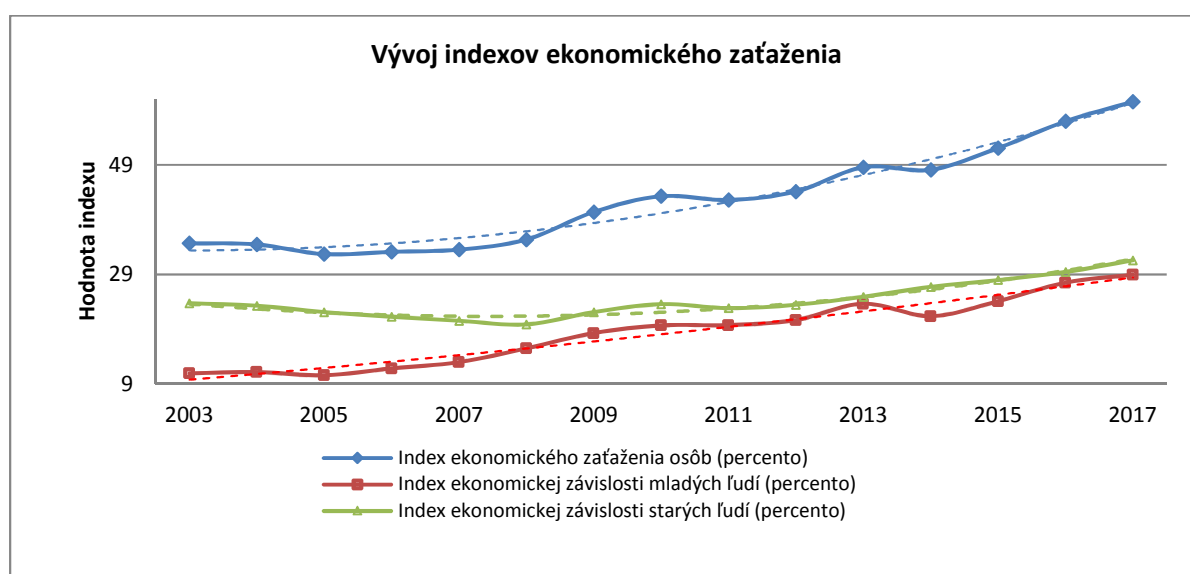
Počet obyvateľov v produktívnom veku od 15 – 64 rokov, v ktorom je väčšina obyvateľstva ekonomicky aktívna, má v obci Uhorská Ves klesajúcu tendenciu (obr. 9).

Obr. 9: Prehľad podielu osôb podľa ekonomickej aktivity

Index ekonomického zaťaženia vyjadruje počet osôb v predproduktívnom veku (0 – 14 rokov) a poproduktívnom veku (65+ rokov) pripadajúcich na 100 osôb v produktívnom veku (15 – 64 rokov). Vzhľadom k stúpajúcej tendencii obyvateľov v predproduktívnom a poproduktívnom veku je vývoj tejto situácie nepriaznivý, čo znázorňuje index ekonomického zaťaženia, ktorý má stúpajúcu tendenciu (obr. 10).

Obidva indexy, index ekonomickej závislosti mladých ľudí a index ekonomickej závislosti starých ľudí, majú stúpajúcu tendenciu, čo znamená, že stúpa počet ekonomicky neaktívnych obyvateľov k počtu obyvateľov ekonomicky aktívnych. Stúpajúci podiel ekonomicky neaktívneho obyvateľstva v predproduktívnom a poproduktívnom veku zväčšuje záťaž produktívnej zložky obyvateľstva (obr. 10).

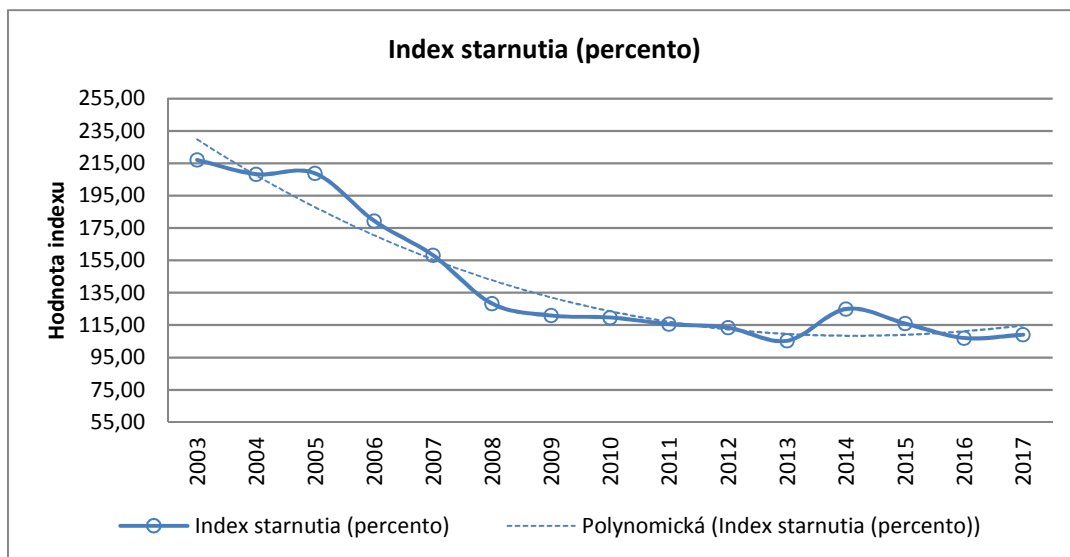

Obr. 10: Vývoj indexov ekonomického zaťaženia

Zrýchľujúci sa proces starnutia obyvateľstva je celospoločensky najzávažnejším dôsledkom súčasného demografického vývoja.

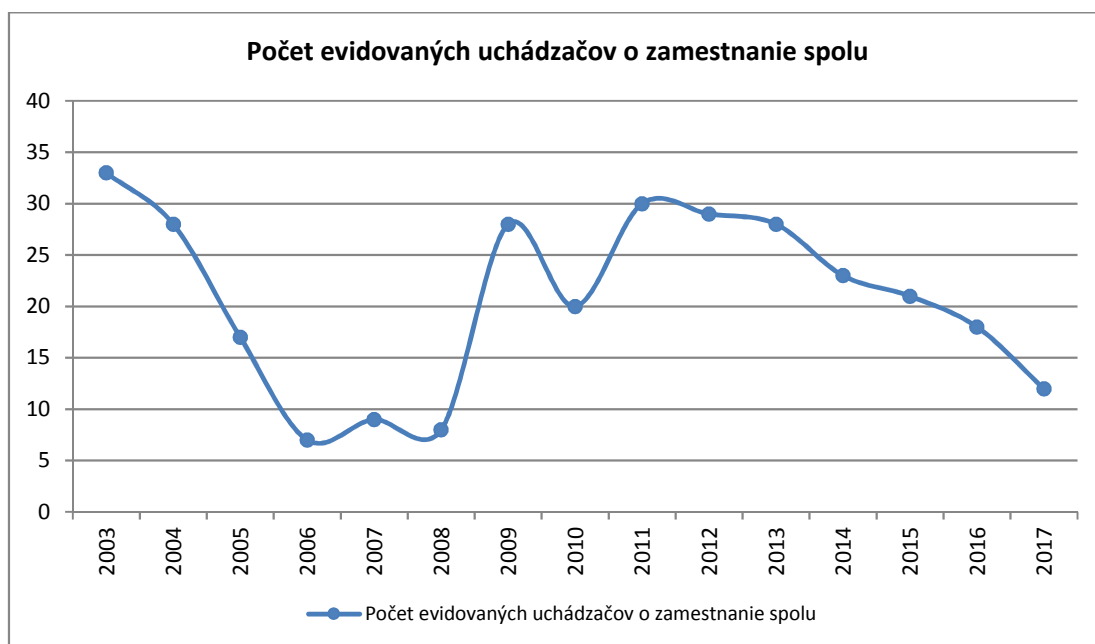
Priemerný vek obyvateľov na Slovensku v roku 2016 dosiahol hodnotu 40,4 a do roku 2025 sa priblíži k hodnote 43 rokov. Za obdobie 2007–2025 sa podľa odhadu priemerný vek zvýši o 4,6 rokov (12,1%). Proces starnutia obyvateľstva je výzvou aj v oblasti poskytovania sociálnych služieb, nakoľko sa predpokladá zvyšujúci dopyt po sociálnych službách a ich kvalite.

Index starnutia (Sauvyho index) vyjadruje počet osôb v poproduktívnom veku (65+ rokov) pripadajúci na 100 osôb v predproduktívnom veku (0 – 14 rokov). Index starnutia v obci Uhorská Ves má dlhodobo ustálenú a klesajúcu tendenciu (obr. 11).

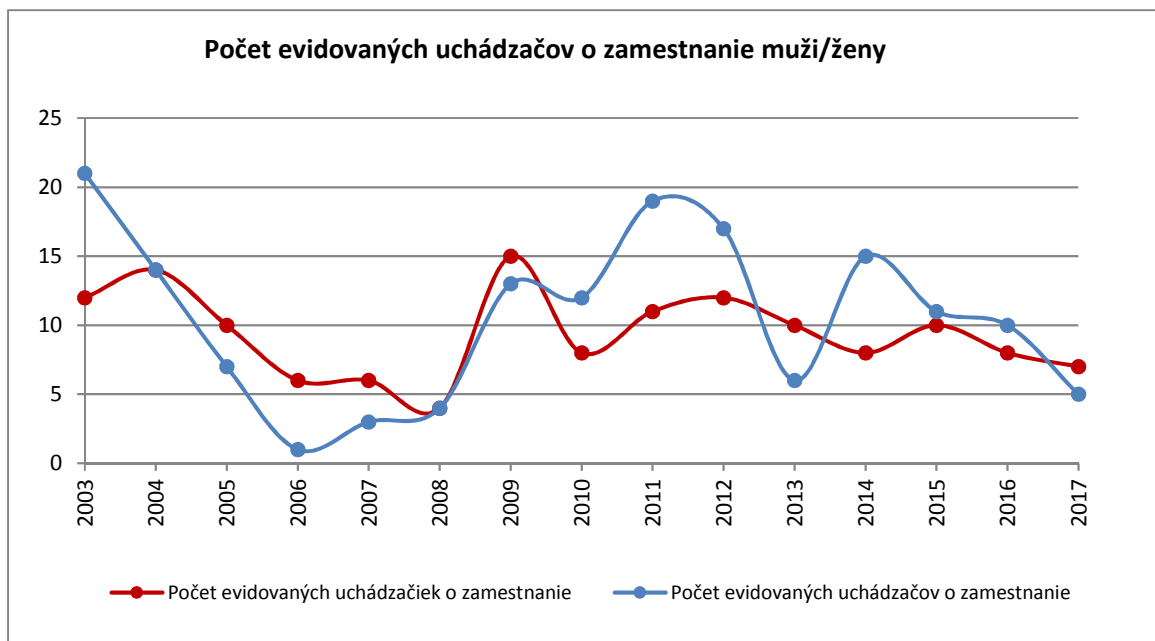
Obr. 11: Vývoj indexu starnutia v obci

Hoci najsilnejšie vekové ročníky sú v strede vekovej pyramídy, v obci je silne zastúpená skupina obyvateľov od 60 do 69 rokov, čo v blízkej budúcnosti predpokladá nárast poproduktívneho obyvateľstva a ekonomického zaťaženia produktívnej zložky obyvateľov obce.

Obr. 12: Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie v obci Uhorská Ves

Vývoj počtu evidovaných uchádzačov o zamestnanie má za posledných 7 rokov klesajúcu tendenciu (obr. 12). Najväčší pokles obec zaznamenala v roku 2006, kedy bolo evidovaných 7 uchádzačov o zamestnanie. Výrazný nárast na 30 uchádzačov o zamestnanie nastal v roku 2011, odvtedy ich počet klesá. K 31. 12. 2017 bolo v evidencii 12 uchádzačov o zamestnanie, z toho bolo 7 žien a 5 mužov (obr. 13).

Obr. 13: Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie podľa pohlavia

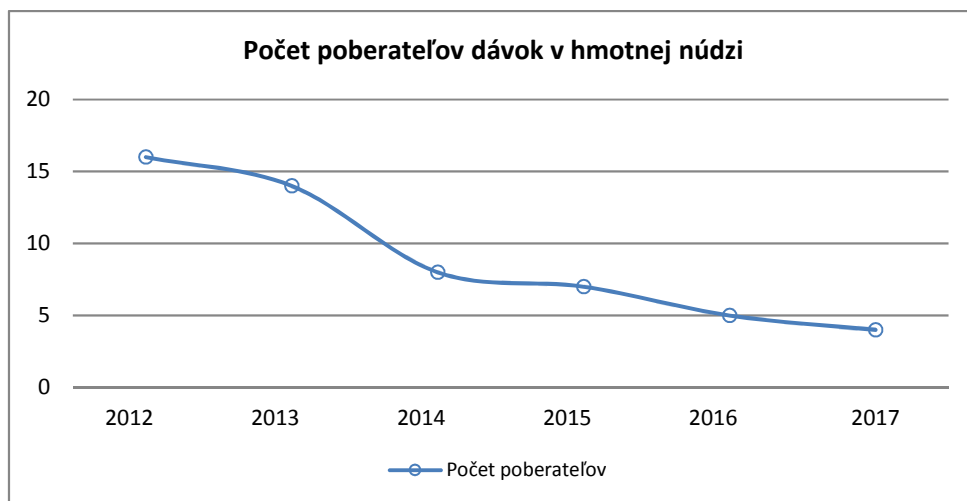
Štátne sociálne dávky predstavujú súbor peňažných plnení, ktorými sa štát podieľa na zvládnutí viacerých životných situácií, najmä rodín s nezaopatrenými deťmi. Prispieva na krytie nákladov na výživu a iné osobné potreby detí a tiež nákladov spojených s ďalšími sociálnymi udalosťami. Štátne sociálne dávky tvoria súčasť systému sociálneho zabezpečenia. V rámci reformy sociálnej sféry sa popri sociálnom poistení a sociálnej pomoci dotvára ďalší systém sociálneho zabezpečenia, ktorý dostal pomenovanie „štátna sociálna podpora“ (známa ako dnešné štátne sociálne dávky). Zameriava sa na podporu takých sociálnych udalostí, ktoré nie sú pokryté zo systému sociálneho poistenia a ich akceptovanie štátom umožňuje predchádzať stavu, kedy sa jednotlivec ocitá v stave hmotnej alebo sociálnej núdze a je odkázaný na pomoc.

Tabuľka 1: Štátne sociálne dávky - obec Uhorská Ves - obdobie roky 2012 až 2017

Počet poberteľov podľa typu dávky	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Dávka v hmotnej núdzi	16	14	8	7	5	4
Prídavok na dieťa	58	62	63	64	66	73
Rodičovský príspevok	25	27	26	28	26	28
Spolu vyplatená suma štátnej soc. dávky	75.193,33	81.336,41	78.555,53	80.141,80	79.785,74	86.220,02

Hmotná núdza je stav, keď príjem občana a fyzických osôb, ktoré sa s občanom spoločne posudzujú, nedosahuje životné minimum a občan a fyzické osoby, ktoré sa s ním spoločne posudzujú, si príjem nemôžu zabezpečiť alebo zvýšiť vlastným pričinením. V roku 2017 boli

v obci Uhorská Ves vyplatené dávky v hmotnej núdzi 4 poberateľom v celkovej výške 3.193,50€.

Obr. 10: Počet poberateľov dávok v hmotnej núdzi

Kompenzácia sociálneho dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia (ďalej len kompenzácia) je zmiernenie alebo prekonanie sociálneho dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia poskytovaním peňažných príspevkov na kompenzáciu alebo poskytovaním sociálnych služieb. Sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia sa kompenzujú v oblastiach mobility a orientácie, komunikácie, zvýšených výdavkov, sebaobsluhy. V rokoch 2012 – 2017 boli v obci Uhorská Ves vyplácané kompenzácie na zvýšené výdavky na diétu, hygienu alebo opotrebovanie a na prevádzku OMV, ďalej na úpravu rodinného domu a na opatrovanie.

Tabuľka 2: Počet poberateľov sociálnych dávok v obci podľa druhu kompenzácie

Počet poberateľov podľa druhu kompenzácie	2012	2013	2014	2015	2016	2017
PP na kompenzáciu zvýšených výdavkov - diéta	11	11	10	10	9	10
PP na kompenzáciu zvýšených výdavkov - hygiena alebo opotrebovanie	18	22	23	24	21	23
PP na kompenzáciu zvýšených výdavkov - prevádzka OMV	13	16	17	17	14	15
PP na kúpu pomôcky			2		1	
PP na úpravu rodinného domu		1				
PP na kúpu osobného motorového vozidla			1	1		2
PP na opatrovanie	18	20	24	23	19	20

Tabuľka 3: Vyplatená suma sociálnych dávok v obci

Vyplatená suma v €	2012	2013	2014	2015	2016	2017
PP na kompenzáciu zvýšených výdavkov - diéta	2 669,40	2 620,67	2 647,92	2 555,97	2 427,24	2 286,28
PP na kompenzáciu zvýšených výdavkov - hygiena alebo opotrebovanie	3 545,10	4 367,40	4 744,62	4 707,84	4 431,99	4 796,09

PP na kompenzáciu zvýšených výdavkov - prevádzka OMV	4 389,30	5 926,75	6 618,00	5 856,93	5 228,22	5 707,58
PP na kúpu pomôcky			1 708,10		1 659,70	
PP na úpravu rodinného domu		2 552,36				
PP na kúpu osobného motorového vozidla			8 298,48	8 298,48		13277,58
PP na opatrovanie	27 258,77	29 439,58	32 857,18	31 937,55	33 204,16	37640,36

Obec Uhorská Ves nie je zriaďovateľom žiadnej školy ani školského zariadenia. V súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí poskytujú:

a) predškolskú výchovu - Materská škola v Liptovskom Jáne, Materská škola v Podturni a materské školy, ktorých zriaďovateľom sú mestá Liptovský Hrádok a Liptovský Mikuláš.

b) povinnú školskú dochádzku si žiaci plnia v - Základnej škole v Liptovskom Jáne a v základných školách, ktorých zriaďovateľom sú mestá Liptovský Hrádok a Liptovský Mikuláš.

c) mimoškolské aktivity navštevujú deti – v centrách voľného času v Liptovskom Hrádku a Liptovskom Mikuláši.

Spoločenský a kultúrny život v obci zabezpečuje Obecná knižnica, Jednota dôchodcov Slovenska, ZPOZ združenie Človek človeku, Spevokol Štiavnica, TJ Ďumbier Uhorská Ves a Dobrovoľný hasičský zbor. Aktívne funguje Únia žien Slovenska, ktorá má 30 členiek a spolupracuje s Jednotou dôchodcov Slovenska, Slovenským červeným krížom a Obecným zastupiteľstvom.

V obci je zriadený Kultúrny dom, kde sa konajú rôzne kultúrne a spoločenské akcie.

Ekonomickú štruktúru obce vytvárajú podnikateľské subjekty alokované v obci, ktoré vytvárajú pracovné príležitosti a s tým súvisiace príjmy. Prispievajú k rozvoju obce prostredníctvom miestnych daní a poplatkov, ako aj sponzorskou činnosťou. Sú dôležitou súčasťou ekonomického rozvoja obce, vplývajú na ekonomický a sociálny rozvoj v obci prostredníctvom produkcie tovarov, služieb a ponukou práce. Najvýznamnejšími poskytovateľmi služieb v obci sú potraviny, pohostinstvo, tlačiareň, apartmánové domy, rekreačný dom, penzión a priváty. Najvýznamnejšími priemyselnými subjektmi sú ESOX-PLAST, s. r. o. a Liptov Food, s. r. o.

Záver:

Počet obyvateľov obce Uhorská Ves vďaka rastúcemu migračnému prírastku narastá. K 31.12.2017 bolo na trvalý pobyt prihlásených 488 obyvateľov. Mierne rastúci je podiel ľudí v poproduktívnom veku a zároveň sa zvyšuje podiel detí a mladých ľudí v predproduktívnom veku. To ovplyvňuje ekonomickú závislosť zraniteľných skupín obyvateľstva či celkovú ekonomickú záťaž obce. V roku 2017 bolo v obci 127 osôb v dôchodkovom veku, t.j. starších ako 60 rokov. V obci klesá počet nezamestnaných. K 31. 12. 2017 boli v evidencii 12

uchádzači o zamestnanie. Dávky v hmotnej núdzi sa v roku 2017 vyplácali 4 poberateľom, čo je menej ako v predchádzajúcich rokoch. V obci sú dva väčšie priemyselné subjekty a je zriadený Kultúrny dom, Jednota dôchodcov, Obecná knižnica, DHZ, spevokol a rôzne kluby a spolky.

2.2 Súčasný stav poskytovaných sociálnych služieb v obci Uhorská Ves

Obec Uhorská Ves je situovaná v blízkosti miest Liptovský Hrádok a Liptovský Mikuláš. Zdravotnú starostlivosť pre občanov obce poskytuje Poliklinika v Liptovskom Hrádku, súkromní poskytovatelia v Medic centre v Liptovskom Hrádku a Nemocnica s poliklinikou v Liptovskom Mikuláši.

Obec Uhorská Ves nie je registrovaná v centrálnom registri poskytovateľov sociálnych služieb, ale poskytuje občanom opatrovateľskú službu podľa VZN č. 02 /2013. Obec je správnym orgánom v konaniach o odkázanosti na sociálnu službu v ZpS, v ZOS, v DS, o odkázanosti na OPS a o zániku a zmene stupňa odkázanosti. Na základe žiadostí o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu zabezpečuje zdravotnú a sociálnu posudkovú činnosť, ktorou sa zisťuje odkázanosť fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo fyzickej osoby s nepriaznivým zdravotným stavom na sociálnu službu v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a na opatrovateľskú službu. Sociálnu posudkovú činnosť zabezpečuje externe sociálna pracovníčka Mgr. Anna Fáberová z Liptovskej Porúbky a zdravotnú posudkovú činnosť zabezpečuje lekárka MUDr. Marta Voštináková z Liptovského Mikuláša. V roku 2017 obec vydala posudok jednej občanke. Obec je otvorená pomôcť obyvateľom pri vybavovaní záležitostí a do 30 dní od rozhodnutia vie obec zabezpečiť plnenie.

Opatrovateľská služba

Opatrovateľská služba, poskytovaná podľa zákona §41 zákona 448/2008, je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej II podľa prílohy č. 3 Zákona o sociálnych službách a je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách podľa prílohy č. 4 Zákona o sociálnych službách.

V súčasnosti obec neposkytuje opatrovateľskú službu. U občanov obce pretrvávajú silné predsudky umiestňovať svojich starších rodičov do zariadení pre seniorov, preto sa rodinní príslušníci snažia pomôcť si v rámci rodiny alebo v rámci dobrých susedských vzťahov.

Zabezpečovanie opatrovateľskej služby je v malej obci náročné z rôznych dôvodov: kolísavý záujem o službu zo strany občanov obce, nedostatok opatrovateľiek v regióne, nízka

odmena za poskytovanú službu a odchod kvalifikovaných opatrovateliek do zahraničia. Zo štatistických údajov (v rokoch 2010, 2016) je zrejmé, že na Slovensku klesá počet prijímateľov opatrovateľských služieb poskytovaných obcami a rastie záujem o pobytové (najmä) celoročné sociálne služby, osobitne v skupine seniorov.

Vzhľadom k tomu, že obec Uhorská Ves nie je zriaďovateľom žiadneho vlastného zariadenia sociálnych služieb, zabezpečuje pre klientov pobytovú formu v sociálnych zariadeniach prostredníctvom iných poskytovateľov (inou obcou, VÚC, neverejným poskytovateľom) na základe výberu klienta. Výber zariadenia závisí najmä od voľných kapacít a kalkulácie finančných nákladov daného zariadenia.

V obci evidujú záujem seniorov o poskytovanie sociálnych služieb v zariadeniach pre seniorov, tie sú pre väčšinu dôchodcov finančne nedostupné. Uprednostňované sú zariadenia verejných poskytovateľov (VUC) pred neverejnými z dôvodu nižšej platby za služby.

Obec neuvažuje o rozširovaní škály sociálnych služieb pre seniorov napr. zriadením denného stacionára. Dôchodcovia v obci by mohli využívať stravovanie v školskej jedálni v Liptovskom Jáne, obec vie zabezpečiť aj rozvoz stravy, ale o túto službu je nízky záujem z finančných dôvodov. Cena stravného lístka 2,60€ je pre občanov príliš vysoká, tak si obedy zabezpečujú individuálne alebo v súčinnosti s rodinnými príslušníkmi.

V obci je aktívna Jednota dôchodcov, ktorá má v súčasnosti 69 členov. Seniori sa stretávajú každé dva týždne v priestoroch miestnej knižnice a organizujú rôzne kultúrne a spoločenské podujatia (napr. pečenie šišiek a pod.).

V prípade potreby vie obec pre seniorov zabezpečiť drobné práce ako napríklad kosenie, rúbanie a pod.

Pre seniorov a občanov s obmedzenou mobilitou obec zaviedla videovrátnik pri dverách Obecného úradu, aby si občania mohli záležitosti vybaviť bez náročného vychádzania schodiskom.

Obec podporuje mladé rodiny príspevkom pri dovŕšení jedného roku života dieťaťa sumou vo výške 133,00€. Odmeňuje aj jubilantov pri dovŕšení 70. rokov, 75. rokov, 80. rokov a nad 80. rokov.

V obci neevidujú občanov s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorí by mali špecifickú potrebu riešenia svojho postihnutia. Príspevky a kompenzácie ŤZP sú hradené z ÚPSVaR a zo Sociálnej poisťovne. Obec neposkytuje úľavu na poplatkoch za odvoz komunálneho odpadu.

V obci evidujú dvoch dlhodobo nezamestnaných občanov: jedna je zo zdravotných dôvodov a jeden je tesne pred dôchodkom, nikdy predtým nepracoval, nemá vytvorené žiadne pracovné návyky.

V rámci aktívneho opatrenia trhu práce sú z ÚPSVaR poskytované príspevky na vykonávanie aktivačnej činnosti. V roku 2017 obec zamestnávala formou menších obecných prác podľa §50j Zákona č. 5/2004 o službách zamestnanosti 1 UoZ.

Sociografický mapping Atlasu rómskych komunit z roku 2013 uvádza, že v obci Uhorská Ves žije 49 Rómov, v súčasnosti ich v obci evidujú 50.

V obci evidujú jednu rodinu v hmotnej núdzi, momentálne žijúcu v Liptovskom Mikuláši. Rodina čelí rôznym sociálnym a spoločenským problémom (výkon trestu odňatia slobody, odkázanosť na dávky v hmotnej núdzi aj formou osobitného príjemcu, v tomto prípade obce Uhorská Ves, nezamestnanosť).

Záver:

Obec aktívne pristupuje k riešeniu vzniknutých nepriaznivých sociálnych situácií svojich občanov, ponúka alternatívne riešenia vzniknutých problémov a vytvára podmienky pre fungovanie siete sociálnych služieb založené na spolupráci subjektov poskytujúcich služby, klientov a ich rodín.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja obec očakáva, že rozvoj sociálnych služieb v obci sa bude naďalej orientovať na poskytovanie opatrovateľských služieb, podpory aktivačných prác a individuálne riešenie potrieb občanov.

2.3 Prehľad výdavkov a príjmov vynakladaných na zabezpečenie sociálnych služieb v obci

Obec Uhorská Ves vytvára sociálny fond v zmysle zákona č.152/1994 Z.z. v z.n.p.. Peňažné prostriedky sociálneho fondu sú vedené na samostatnom bankovom účte. Konečný zostatok bankového účtu sociálneho fondu bol k 31. 12. 2017 v celkovej výške 16,06€. Jedným z výdavkov zo sociálneho fondu bolo závodné stravovanie vo výške 528,30€.

Prehľad výdavkov v oblasti poskytovania a zabezpečovania sociálnych služieb v obci bol v roku 2017 nasledovný:

- na vzdelávanie boli použité finančné prostriedky v celkovej výške 322,00€,
- na starobu boli použité finančné prostriedky vo výške 356,67€,
- pre rodiny a deti boli použité finančné prostriedky vo výške 853,16€,

- na nezamestnanosť prostriedky vo výške 54,02€.

V roku 2017 prijala obec granty a transfery z ÚPSVaR na vyplatenie rodičovského príspevku a prídavkov vo výške 188,16€ a na podporu aktivačnej činnosti podľa §52 vo výške 54,02€ a podľa §50j vo výške 2.821,38€.

Obec v roku 2017 poskytla dotácie v súlade so VZN č. 1/2012 o dotáciách, právnickým osobám, fyzickým osobám - podnikateľom na podporu všeobecne prospešných služieb, na všeobecne prospešný alebo verejnoprospešný účel nasledovne:

- na záujmové vzdelávanie detí mestu Liptovský Mikuláš sumu vo výške 322,00€,

- na činnosť TJ Ďumbier Uhorská Ves sumu vo výške 3.300,00€,

- na činnosť a vybavenie DHZ Uhorská Ves sumu vo výške 6.360,00€.

2.4 Sieť poskytovateľov sociálnych služieb v území Horného Liptova (územie MAS Horný Liptov)

Sociálne služby na území regiónu Horný Liptov poskytujú občanom zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti kraja, obce, mesta a neverejní poskytovatelia (občianske združenia, neziskové organizácie a iné právnické a fyzické osoby). Žilinský samosprávny kraj poskytuje v okrese Liptovský Mikuláš sociálne služby prostredníctvom dvoch centier sociálnych služieb a jedného domova sociálnych služieb a špecializovaného zariadenia v Liptovskom Mikuláši, Smrečanoch a Liptovskom Hrádku. Zo sociálnych služieb poskytovaných obcami možno uviesť komunitné centrum s nocľahárňou, strediskom osobnej hygieny a práčovňou (Liptovský Mikuláš), denné centrum zabezpečované Mestom Liptovský Mikuláš v šiestich lokalitách, či Zariadenie pre seniorov a domov opatrovateľskej služby s požičovňou pomôcok v Liptovskom Mikuláši.

Terénna sociálna služba krízovej intervencie sa poskytuje v rámci obvodu mesta Liptovský Mikuláš. V ďalších obciach poskytujú samosprávy iba opatrovateľskú službu (*viď Príloha Registrovaní poskytovatelia sociálnych služieb*).

Neverejní poskytovatelia v tomto okrese zabezpečujú mimo opatrovateľskej služby aj služby domova sociálnych služieb a zariadenia pre seniorov (Liptovský Mikuláš, Liptovský Mikuláš - Ondrašová a Liptovský Hrádok), krízové stredisko s nocľahárňou (Liptovský Mikuláš), vypožičiavanie pomôcok či prepravnú službu (Liptovský Mikuláš). Základné sociálne poradenstvo sa poskytuje ambulantne v Liptovskom Mikuláši.

Registrovaní poskytovatelia sociálnych služieb

Poskytovatelia sociálnych služieb registrovaní podľa zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách na území Liptovského Hrádku sú

- Domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov SČK, zriaďovateľ SČK, kapacita DSS 14 klientov, ZpS 6 klientov,
- Centrum sociálnych služieb EDEN, zriaďovateľ VUC ŽSK, kapacita 81 klientov,
- Domov sociálnych služieb a špecializované zariadenie Liptovský Hrádok, zriaďovateľ VUC ŽSK, kapacita DSS 25 klientov, ŠZ 12 klientov.

Všetky zariadenia sú kapacitne naplnené. (*viď Príloha: Registrovaní poskytovatelia sociálnych služieb*).

Chránené dielne

Chránená dielňa (CHD) a chránené pracovisko (CHP) sú pracoviská zriadené právnickou osobou alebo fyzickou osobou, podľa § 55 zákona č. 5/2004 o službách zamestnanosti v znení neskorších predpisov. V týchto zariadeniach sú zamestnaní občania so zdravotným postihnutím v pracovnom pomere, ktorí nie sú schopní nájsť si zamestnanie na otvorenom trhu práce. Alebo sú to pracoviská, na ktorých sa občania so zdravotným postihnutím zaškoľujú alebo pripravujú na prácu a na ktorých sú pracovné podmienky vrátane nárokov na pracovný výkon prispôsobené zdravotnému stavu občanov so zdravotným postihnutím. Chránené pracovisko môže byť zriadené aj v domácnosti občana so zdravotným postihnutím. V Liptovskom Hrádku je evidovaných najviac, 16 CHD/CHP, v ktorých je zamestnaných 18 zamestnancov so zdravotným postihnutím. (*viď Príloha: Zoznam chránených dielní a chránených pracovísk*).

Detské domovy

Detský domov Liptovský Hrádok má zariadenia v Liptovskom Mikuláši, Kráľovej Lehote, Liptovskom Hrádku a Liptovskej Porúbke. V roku 2013 zariadenie získalo ďalší objekt v Liptovskom Trnenci, rekreačný dom vrátane vnútorného vybavenia. V opatere detského domova je v súčasnosti približne 70 detí prevažne zo Žilinského kraja. Detský domov je štátnou rozpočtovou organizáciou.

Ostatné subjekty pôsobiace v sociálnej oblasti

V sociálnej oblasti pôsobia a vyvíjajú svoje aktivity aj subjekty a organizácie (napr. neformálneho alebo neziskového charakteru) zamerané na špecifické problémy jednotlivcov a prispievajúce k integrácii, alebo k zlepšeniu či k riešeniu sociálnych problémov jednotlivcov. Ich činnosť je systematická alebo príležitostná podľa potreby. Najvýznamnejšie z nich sú Komunitná nadácia Liptov, OZ Kopytko, OZ Nezábudka, Detské centrum

Svetluška, Centrum voľného času, Špeciálna základná škola v Jamníku, ZO Slovenského zväzu telesne postihnutých, Dom Charitas Sv. Kláry Liptovský Mikuláš a iné.

Domov sociálnych služieb (DSS) v Závažnej Porube

V domove sociálnych služieb sa poskytuje sociálna služba v zmysle §38 zákona 448/2008 Zákona o sociálnych službách pobytovou sociálnou službou alebo ambulatnou sociálnou službou fyzickej osobe do dovŕšenia dôchodkového veku, ak je táto fyzická osoba odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej V. podľa prílohy č. 3 zákona č. 448/2008, alebo nevidiaca alebo prakticky nevidiaca a jej stupeň odkázanosti je najmenej III podľa prílohy č. 3 zákona č. 448/2008.

V Závažnej Porube bol DSS zriadený v roku 2011. Sociálna služba v zariadení je poskytovaná 2 klientom. Prioritne sú do zariadenia prijímaní klienti z radov občanov obce, no ak takí nie sú, v záujme ekonomickej udržateľnosti zariadenia je kapacita naplnená klientmi z regiónu aj mimo neho.

Zariadenie pre seniorov (ZpS) v Závažnej Porube

Sociálna služba sa poskytuje v súlade §35 zákona 448/2008. V zariadení pre seniorov sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej IV podľa prílohy č. 3 zákona č. 448/2008, alebo fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebuje z iných vážnych dôvodov.

Zariadenie pre seniorov bolo v obci Závažná Poruba zriadené v roku 2011, kapacita zariadenia je 23 osôb.

2.5 Analýza potrieb obyvateľov obce Uhorská Ves

V analýze potrieb sme sa zamerali na zistenie sociálnej situácie občanov obce a ich spokojnosti so životom v obci a poskytovanými službami. Prijatých bolo 104 dotazníkov, v rámci ktorých bolo dotazovaných 111 respondentov. Dvaja respondenti nevyplnili dotazníky kompletne, iba ich identifikačnú časť, preto ich odpovede neboli zahrnuté do vyhodnotenia.

Súhrnne sme vyhodnotili odpovede od 109 respondentov.

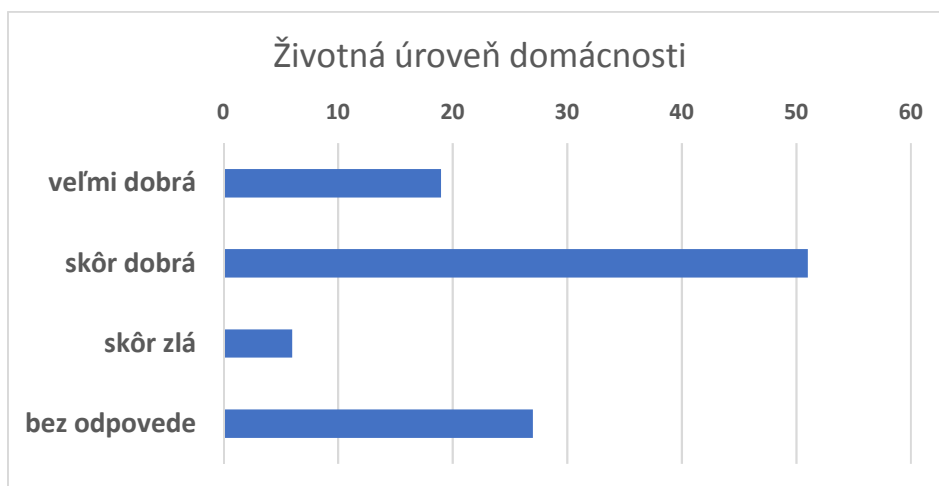
V dotazníku sme zisťovali, aké je hodnotenie kvality životnej úrovne obyvateľov obce a aká je existencia ich sociálnych a zdravotných problémov, krízových situácií alebo sociálnych problémov v rodinách a v spolunažívaní s inými občanmi obce. Dve otázky boli nasmerované na zistenie informácie, na koho sa obrátia obyvatelia v prípade, ak potrebujú riešiť svoju sociálnu situáciu a na zistenie informácie, ktorej skupine obyvateľov obce je potrebné venovať zvýšenú pozornosť. Ďalšie dve otázky boli zamerané na zistenie aktuálneho

využívania sociálnych služieb poskytovaných obcou a na zistenie dopytovaných sociálnych služieb, ktoré by obec mohla svojim obyvateľom zabezpečiť.

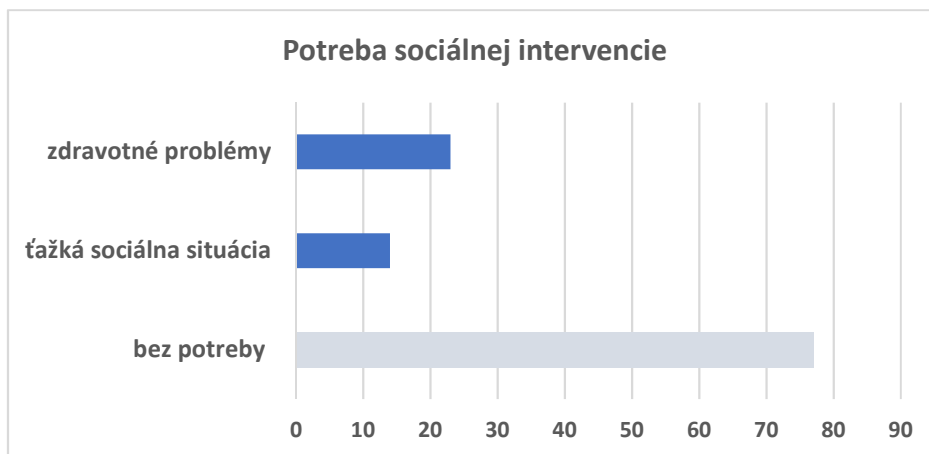
Dotazník vyplnilo 36 mužov a 72 žien. Jeden občan sa k rodovej príslušnosti nevyjadril. Prevažne sú to obyvatelia žijúci v obci viac ako 30 rokov (71% opýtaných) a sú dôchodcovia (45%) alebo zamestnaní/SZČO (41%). Veková škála oslovených občanov bola pestrá, zapojili sa prevažne obyvatelia vo veku od 56 do 75 rokov (45%) a od 36 do 45 rokov (18%). Títo obyvatelia žijú prevažne v plne funkčnej rodine s oboma partnermi a deťmi (30%) alebo ako jednotlivci (25%).

Obyvatelia obce odpovedali na dotazníkové otázky formou vyznačovania z uvedených možností, prípadne vlastným vyjadrením.

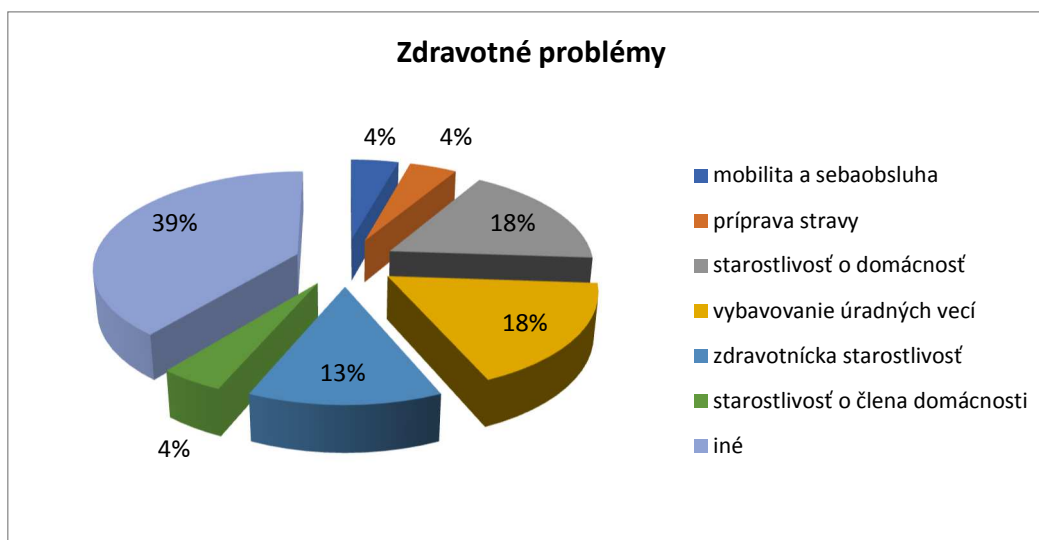
Životnú úroveň domácností hodnotili obyvatelia ako skôr dobrú (47% opýtaných) alebo veľmi dobrú (17%). Za skôr zlú ju označilo 6 opýtaných. K svojej životnej úrovni sa nevyjadrilo 27 opýtaných (25%).

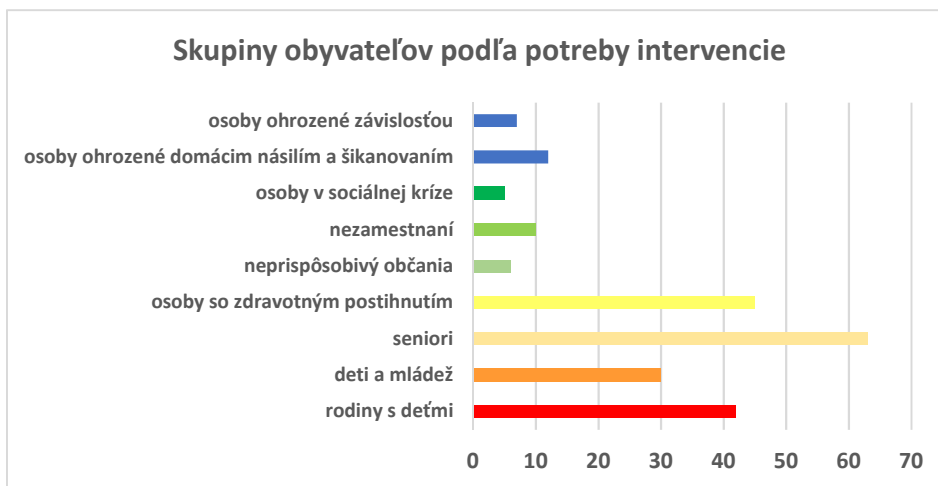
Väčšina opýtaných (71%) v súčasnosti nerieši sociálny problém, resp. krízovú situáciu. Ak občania riešia nejaký problém, je to zväčša zdravotný problém (21%). Ťažkú sociálnu situáciu po strate partnera alebo zamestnania rieši 13% opýtaných obyvateľov.

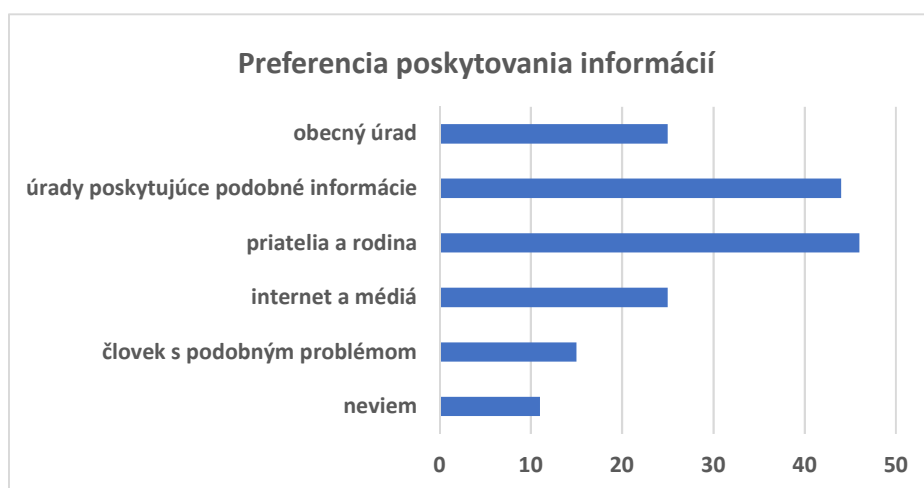
Občania so zdravotnými problémami uviedli najmä iné problémy a ťažkosti, ktoré však bližšie nešpecifikovali (39%). Problémy so starostlivosťou o domácnosť riešia 4 opýtaní a rovnaký počet opýtaných má problémy pri vybavovaní úradných vecí. Traja uviedli problém s nedostupnosťou zdravotníckej starostlivosti.

Skupiny obyvateľov, ktorým je potrebné venovať zvýšenú pozornosť, sú predovšetkým seniari. Väčšiu pozornosť je potrebné venovať aj osobám so zdravotným postihnutím, rodinám s malými deťmi a deťom a mládeži. Dôležitou skupinou sú aj osoby ohrozené domácim násilím a šikanovaním a nezamestnaní.

V prípade, že občania potrebujú získať informácie o niektorej zo sociálnych služieb, vyhľadajú pomoc u priateľov a v rodine alebo kontaktujú úrady poskytujúce podobné služby (Sociálna poisťovňa, ÚPSVaR, Polícia, Zdravotné poisťovne, ...). Ďalej získavajú informácie z internetu a médií alebo sa obrátia na pracovníkov obecného úradu.

V obci je záujem o poskytovanie sociálnych služieb zo strany občanov. Jeden z opýtaných uviedol „všetky“. Viacerí dopytovali najmä obnovenie materskej škôlky a detského ihriska, zriadenie domu smútku a zabezpečenie rozvozu stravy seniorom a imobilným občanom. Záujem prejavili aj o služby opatrovania a starostlivosti o seniorov alebo denného stacionára. Občanom chýbajú aj doplnkové služby: rozšírenie sortimentu v obchode, pošta, odvoz zeleného odpadu a zabezpečenie prechodov pre chodcov retardérom. Jedna z opýtaných by privítala centrum pre matky s deťmi.

Záver:

Obyvatelia obce Uhorská Ves hodnotia životnú úroveň ako dobrú a väčšina v súčasnosti nerieši sociálny problém, resp. krízovú situáciu. Občania, ktorí sú v ťažšej životnej situácii

a majú nejaký problém, riešia predovšetkým zdravotný problém, ktorí však bližšie nešpecifikujú. V ťažkej sociálnej situácii sa občania ocitnú najmä kvôli strate partnera alebo zamestnania.

V prípade, že občania potrebujú získať informácie o niektorej zo sociálnych služieb, vyhľadajú pomoc u priateľov a v rodine alebo kontaktujú organizácie, o ktorých vedia, že podobné služby poskytujú (napr. Sociálna poisťovňa a pod.). Skupiny obyvateľov, ktorým je potrebné venovať zvýšenú pozornosť, sú seniori, osoby so zdravotným postihnutím a rodiny s malými deťmi.

Zo sociálnych služieb by obyvatelia obce privítali najmä materskú škôlku s detským ihriskom, aktívnu starostlivosť o seniorov, rozvoz stravy a dom smútku.

3. SWOT ANALÝZA

Výsledná SWOT analýza vznikla ako výstup pracovného stretnutia a z dotazníkového zisťovania. Spolu s údajmi z dotazníkového prieskumu je základným podkladom pre stanovenie cieľov a opatrení KPSS.

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">• výhodná poloha: Uhorská Ves je vstupnou obcou do Liptovského Jána – príležitosť zviditeľniť sa• Váh je priestorom pre športy, voľnočasové aktivity, prechádzky po hrádzi• Mikroregión Pod Poludnicou vytvára priestor pre spoluprácu (voľnočasové priestory)• možnosť pre spoluprácu s Liptovským Mikulášom, Liptovským Jánom, Liptovským Hrádkom - cyklotrasa• zdraviu prospešný minerálny prameň Uhorčianka• dobrá dopravná dostupnosť a spoje prinášajú záujem žiť tu• ľudský potenciál je dobrý – veľa kvalifikovaných mladých ľudí v cestovnom ruchu• v obci je vodcovský potenciál, sú ľudia, čo vedia druhých zorganizovať• funkčné dobrovoľnícke organizácie (Jednota dôchodcov, Únia žien, Dobrovoľný požiarny zbor, Červený kríž, TJ, urbár)• fabriky (Esox, Liptov Food) – pracovná príležitosť• podmienky na vytvorenie MŠ• dobrá spolupráca obce so školou,	<ul style="list-style-type: none">• diaľničný most• chýbajú dopravné spoje do Liptovského Hrádku• chýba stredisko poskytujúce služby a väčší sortiment v obchode• nedostatok financií v obci• nízky záujem občanov o veci verejné• slabá komunikácia medzi ľuďmi• obec nemá multišportové ihrisko• chýba materská škola• obec starne• chýbajú služby opatrovania a starostlivosti o seniorov• chýba dom smútku

<p>cirkevným zborom, spoločenskými organizáciami, podnikateľmi</p> <ul style="list-style-type: none"> • finančná podpora mladých rodín (príspevok v 1. roku dieťaťa) • zabezpečenie drobných prác (kosenie, rúbanie) seniorom • sponzoring obecných podujatí podnikateľmi • kultúrny dom • aktívny prístup obce k riešeniu životných situácií obyvateľov obce • spolupráca s poskytovateľmi sociálnych služieb v širšom okolí (Tatranská Štrba) 	
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • dobrá poloha • dobré dopravné spojenie • priemyselný park • využívanie mimorozpočtových finančných zdrojov – fondy EÚ, dotácie zo ŠR, nadačné fondy, sponzorstvá • spolupráca s partnerskou obcou v ČR v oblasti kultúry a športu 	<ul style="list-style-type: none"> • nevysporiadané vlastnícke vzťahy • rast nezamestnanosti, nízka využiteľnosť pracovnej sily vo firmách na území obce, zhoršujúca sa sociálna situácia • nepriaznivý demografický vývoj • nemotivujúce podnikateľské prostredie – sťažené podmienky pre začiatok vlastného podnikania, absencia systémových nástrojov podpory zo strany štátu • vplyv nežiaducich javov na deti a mládež – vandalizmus, kriminalita, drogy, pasívne trávenie voľného času detí, mládeže i dospelých.

4. PREHĽAD CIEĽOV A PRIORÍT OBCE PRE OBDOBIE 2018-2022 V SOCIÁLNEJ OBLASTI

Na základe analýzy vypracovanej v rámci plánovania komunitných sociálnych služieb obce Uhorská Ves boli zadefinované tri ciele pre dosiahnutie rozvoja a zvýšenie spokojnosti, informovanosti a dostupnosti sociálnych služieb v obci v období 2018-2022.

Ciele KPSS sú:

1. Zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami komunity

2. Zvýšiť informovanosť o sociálnych službách

3. Posilniť kvalitu poskytovaných sociálnych služieb

Ciele veľmi úzko korešpondujú s Národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb na roky 2015-2020 a to konkrétne s prioritami:

- Zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami cieľových skupín a komunity
- Zvyšovať kvalitu poskytovaných sociálnych služieb

Lokálne strategické dokumenty Stratégia CLLD a Spoločný program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obcí Horného Liptova do roku 2020 definujú rozvoj sociálnej oblasti v špecifických cieľoch ŠC1. Zlepšiť základnú vybavenosť a služby v obciach a ŠC 2. Zvýšiť zamestnanosť a zlepšiť podmienky pre podnikanie.

Ciele		Opatrenie	
1	Zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami komunity	1	Systematické mapovanie potrieb komunity
		2	Zabezpečenie dostupnosti SS pre seniorov a ZŤP
2	Zvýšiť informovanosť o sociálnych službách a predchádzanie vzniku nepriaznivých sociálnych situácií	3	Zvýšenie informovanosti o poskytovaných sociálnych službách a možnostiach ich využitia občanmi obce
		4	Prevenca vzniku nepriaznivých sociálnych situácií
3	Posilnenie kvality poskytovaných sociálnych služieb a činností vykonávaných na komunitnej úrovni	5	Zohľadnenie individuálnych potrieb a preferencií občanov obce
		6	Zvyšovanie kvality poskytovania sociálnych služieb

5. AKČNÝ PLÁN REALIZÁCIE KPSS PRE OBDOBIE 2018-2022

	Ciele		Opatrenie	Aktivity	Cieľová skupina	Zodpovení	Finančné zdroje
1	Zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami komunity	1	Systematické mapovanie potrieb komunity	Práca v teréne, identifikácia sociálnych problémov, návšteva rodín	seniori, osoby so zdravotným postihnutím a iné fyzické osoby, deti a mládež ohrozené závislosťami, rodiny a komunity, ktoré sú v nepriaznivej sociálnej situácii	obec, sociálna komisia	verejné prostriedky, rozpočet obce
		2	Zabezpečenie dostupnosti SS pre seniorov a ZŤP	Sprostredkovanie služieb pre seniorov v obci, poskytovanie základného sociálneho poradenstva	seniori, osoby so zdravotným postihnutím	obec	verejné prostriedky, rozpočet obce
2	Zvýšiť informovanosť o sociálnych službách a predchádzanie vzniku nepriaznivých sociálnych situácií	3	Zvýšenie informovanosti o poskytovaných sociálnych službách a možnostiach ich využitia občanmi obce	Pravidelné/náhodilé/priebežné informovanie o sociálnej problematike obce - verejno komunikačné prostriedky časopis, obecný web, reporting o stave sociálnych služieb, demografie, trhu práce a plnení KPSS - pre zastupiteľstvo a pre verejnosť	rodiny s malými deťmi, deti a mládež, seniori, osoby so zdravotným postihnutím a iné fyzické osoby, rodiny a komunity, ktoré sú v nepriaznivej sociálnej situácii	obec	verejné prostriedky, rozpočet obce
		4	Prevenia vzniku nepriaznivých sociálnych situácií	Príprava a realizácia projektov, zameraných na prevenciu vzniku nepriaznivých sociálnych situácií	rodiny s malými deťmi, deti a mládež, seniori	obec, záujmové skupiny, občianske združenia	dotačné zdroje, granty, MAS Horný Liptov

3	Posilnenie kvality poskytovaných sociálnych služieb a činností vykonávaných na komunitnej úrovni	5	Zohľadnenie individuálnych potrieb a preferencií občanov	Prieskum spokojnosti a aktualizácia ich potrieb	seniori, osoby so zdravotným postihnutím, rodiny s malými deťmi, deti a mládež, seniory, osoby so zdravotným postihnutím a iné fyzické osoby, rodiny a komunity, ktoré sú v nepriaznivej sociálnej situácii	obec	dotačné zdroje, granty
		6	Zvyšovanie kvality poskytovania sociálnych služieb	Vzdelávanie pracovníkov obecného úradu v sociálnej problematike	Pracovníci obecného úradu	obec	verejné prostriedky, rozpočet obce

6. MONITORING A HODNOTENIE

Vyhodnotenie realizácie dokumentu bude zabezpečené pravidelným monitorovaním a hodnotením, výsledkom ktorého bude správa, ktorá podá komplexnú informáciu o tom, ako sa plnia opatrenia navrhnuté v KPSS a či vedú k riešeniu jednotlivých priorít. V správe bude vyjadrené, aký efekt majú realizované opatrenia a ako je potrebné stanovený postup upraviť.

Monitorovanie zabezpečí pravidelné sledovanie a zber informácií o plánovaných, realizovaných a ukončených projektoch/aktivitách v rámci jednotlivých opatrení akčného plánu, t.j. zostavenie komplexnej informácie o tom, ako sa plnia opatrenia navrhnuté v KPSS.

Monitorovacia správa komunitného plánu bude obsahovať aktualizáciu demografických údajov a vyhodnotenie zrealizovaných aktivít podľa jednotlivých opatrení. Komunitný plán sociálnych služieb bude ročne monitorovaný.

Hodnotenie na základe monitorovania pomenuje vplyv KPSS na sociálnu problematiku obce a jeho obyvateľov. Hodnotenie sa uskutoční jedenkrát do roka, t.j. k 30. 11. Hodnotenie bude spolu s pracovníčkami obecného úradu vykonávať sociálna komisia. Pôjde hlavne o vyhodnotenie vonkajších a vnútorných vplyvov na realizáciu komunitného plánu, zadefinovanie príčin úspechov/neúspechov napĺňania opatrení a návrhu aktivít a priorít na nasledujúci rok. Ročné hodnotenie KPSS bude predkladané na vedomie obecnému zastupiteľstvu v termíne do 31.12.

Návrhy na aktualizáciu akčného plánu spolu s vyjadrením finančných požiadaviek na rozpočet mesta na nasledujúci rok vychádzajúce z hodnotiacej správy schváli obecné zastupiteľstvo v termíne do 31.12.

Verejnosť bude oboznamovaná s realizáciou plánu prostredníctvom webovej stránky obce a Spravodaja obce Uhorská Ves.

Subjekt vykonávajúci kontrolu	Periodicita	Spôsob vykonania kontroly
Sociálna komisia obce	každoročne k 30. 11	hodnotiaca správa
Sociálna komisia obce	každoročne k 31.12.	predloženie hodnotiacej správy a aktualizácia akčného plánu obecnému zastupiteľstvu

7. PREHĽAD PLATNEJ LEGISLATÍVY A INFORMAČNÝCH ZDROJOV

Zákonom NR SR č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky (VÚC) došlo k preneseniu pôsobnosti na úseku sociálnej pomoci hlavne v oblasti poskytovania opatrovateľskej služby a starostlivosti o seniorov.

Zákon č.369/90 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení

Zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách

Zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov

Zákon č. 599/2003 Z.z. o hmotnej núdzi

Zákon č. 601/2003 Z.z. o životnom minime

Zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine

Zákon č. 305/2005 Z.z. o sociálno právnej ochrane detí a sociálnej kuratele

Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti

Stratégia CLLD, www.hornyliptov.sk

Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015-2020, <https://www.employment.gov.sk/files/slovensky/rodina-socialna-pomoc/socialne-sluzby/nprss-2015-2020.pdf>

Žilinský samosprávny kraj, odbor sociálnych vecí, <http://www.zask.sk/sk/samosprava/urad-zsk/odbor-socialnych-veci/>

8. ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

DSS	Domov sociálnych služieb
CHD	Chránená dielňa
CHP	Chránené pracovisko
KPSS	Komunitný plán sociálnych služieb
MAS	Miestna akčná skupina
IBV	Individuálna bytová výstavba
OMV	Osobné motorové vozidlo
OPS	Opatrovateľská služba
OZ	Občianske združenie
PP	Počet poberateľov
SPRO HL	Spoločný program rozvoja obcí Horného Liptova
SS	Sociálna služba
Stratégia CLLD	Stratégia komunitou vedeného rozvoja
SČK	Slovenský červený kríž
ŠC	Špecifický cieľ
ŠVVP	Špeciálne výchovno –vzdelávacie potreby
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
UoZ	Uchádzač o zamestnanie
ÚPSVaR	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny
VÚC	Vyšší územný celok
VZN	Všeobecne záväzné nariadenie
ZpS	Zariadenie pre seniorov

ZpS SČK	Zariadenie pre seniorov Slovenský Červený Kríž
ZŤP	Zdravotne ťažko postihnutý
Z. z.	Zbierka zákonov
ŽSK	Žilinský samosprávny kraj

9. PRÍLOHY

1. Prehľad sociálnych služieb podľa zákona č. 448/2008 Zb.
2. Registrovaní poskytovatelia sociálnych služieb, stav k 31. 5. 2018
3. Zoznam chránených dielní a chránených pracovísk v území MAS Horný Liptov
4. Dotazník pre prijímateľov sociálnych služieb